

TÍÐINDI

Býtið er gjørt

UPPSJÓVARVINNA Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur lagt leistin fyri, hvussu tilsamans 246.000 tons av makreli og norðhavssild skulu býtast millum føroyska fiskiflotan. Aftur í ár verður lagt upp til, at allir skipabólkar skulu sleppa framat

Jón Brian Hvidtfeldt

Helvtin til nótaskipini, og hin helvtin til restina av flotanum. Tað er, sagt eitt sindur populert, leisturin hjá landsstýrismanninum, sum hevur gjørt sitt uppskot til at býta tær stóru nøgdir av uppsjóvarfiski, ið Føroyar hava ásett sær sjálvum í ár. Fiskiskapurin verður skipaður eftir lóg um serstakar treytir fyri fiskiskap eftir norðhavssild og makreli, umframt eini kunngerð um tað sama.

Sambært býtinum fáa nótaskipini smá 74.000 tons av makreli at fiska í ár. Tá eru 6000 tons, sum eru flutt frá kvotuni í fjør, íroknað. Nótaskipini hava, sum tey einastu, eginkvotu. Tað merkir, at ávíst tonsatal verður markað til hvørt einstakt skip. Harafturat fáa nótaskipini 60.000 tons av norðhavssild at fiska, somuleiðis sum eginkvota.

Næst størsta bitan fær bólkurin, ið nevnist "onnur skip enn nótaskip, sum høvdu rætt til fiskiloyvi til

uppsjóvarfisk í føroyskum sjógvi". Hesi ídnaðarskip fáa tilsamans 20.000 tons av makreli og 13.000 tons av norðhavssild í sín part. Her er talan um felagskvotu við hámarki, og merkir tað at øll skip fáa ein lutfalsliga stóran bita av køkuni, men afturfyri steðgar fiskiskapurin, tá samlaða kvotan er uppi.

Trolarar í heimaflotanum, í bólki-2 og bólki-4T, fáa 23.000 tons av makreli og 13.500 tons av norðhavssild.

Síðani er ein bólkur við flakatrolarum, rækjuskipum og skipum við rættindum í altjóða sjógvi, sum fær til-lutað 16.500 tons av makreli og 12.500 tons av sild.

Og í síðsta bólkinum eru línuskip, útróðrarbátar, garnaskip og skeljaskip, sum fáa tilsamans 2000 tons av makreli og 1200 tons av sild. Í øllum bólkum, uttan hjá nótaskipunum, er sum nevnt

talán um felagskvotur við hámarki.

Afturat nevndu kvotum koma 8500 tons av makreli og 1000 tons av sild, sum landsstýrismaðurin kann lata Havstovuni og/ella brúka til vinnuligar royndir.

Øll upp í part

Í sínum viðmerkingum til býtið leggur Fiskimálaráðið dent á, at allir skipabólkar skulu hava møguleika fyri at fiska bæði makrel og norðhavssild. Tó verður bundið um heilan

finger, tí ráðið tryggjar sær rætt til at býta umaftur, um tað vísir seg at fara at knípa við at fiska føroysku eginkvotuna. Tað skal kunna gerast, antin við at hækka ella taka burtur hámarkið innan ymsu bólkarnar, ella lata øðrum bólkom kvotuna at fiska.

Lóggávan og kunngerðin, ið skipar fiskiskapin eftir makreli og norðhavssild í summar, er liðugt smíðað úr Fiskimálaráðnum. Lógaruppskotið verður væntandi lagt fyri løgtingið fyrsta dagin, og eisini skal kunngerðin lýsast.

Soleiðis býtir landsstýrismaðurin:

Nótaskip

(eginkvotur býttar til skipini)

73.700 tons av makreli (íroknað 6000 tons, flutt frá í fjør)
60.000 tons av norðhavssild
Veiðigjald (makrelur) 0,75 kr/kg – skal geva 55 mió. kr
Veiðigjald (norðhavssild) 0,35 kr/kg – skal geva 21 mió. kr
Avreiðingargjald (sild & makrelur) 2,00 kr/kg
– landskassin væntar 0 krónur

Ídnaðarskip

(felagskvota við hámarki)

20.000 tons av makreli
13.000 tons av norðhavssild
Veiðigjald (makrelur) 0,75 kr/kg – skal geva 15 mió. kr
Veiðigjald (norðhavssild) 0,35 kr/kg – skal geva 5 mió. kr
Avreiðingargjald (sild & makrelur) 2,00 kr/kg
– landskassin væntar 0 krónur

Trolarar í heimaflotanum

(felagskvota við hámarki)

23.000 tons av makreli
13.500 tons av norðhavssild
Einki veiðigjald, hvørki á makrel ella sild
Avreiðingargjald (sild & makrelur) 1,00 kr/kg
– landskassin væntar 3,6 mió kr

Flakatrolarar, rækjuskip, skip við rættindum í altj. sjógvi

(felagskvota við hámarki)

16.500 tons av makreli
12.500 tons av norðhavssild
Veiðigjald (makrelur) 0,75 kr/kg – skal geva 12,4 mió. kr
Veiðigjald (norðhavssild) 0,35 kr/kg – skal geva 4,4 mió. kr
Avreiðingargjald (sild & makrelur) 2,00 kr/kg
– landskassin væntar 0 krónur

Línuskip, útróðrarbátar, garnaskip og skeljabátar

(felagskvota við hámarki)

2000 tons av makreli
1180 tons av norðhavssild
Einki veiðigjald, hvørki á makrel ella sild
Avreiðingargjald (sild & makrelur) 1,00 kr/kg
– landskassin væntar 0,3 mió kr

Vísindaligar og vinnuligar royndir

8500 tons av makreli
1000 tons av norðhavssild

Tilsamans 143.795 tons av makreli og 103.180 tons av norðhavssild.
Veiðigjald tilsamans: 112,6 mió. kr
Avreiðingargjald tilsamans: 4 mió. kr

Nótaskipini gjalda mest

UPPSJÓVARVINNA Landsstýrið roknar við at fáa 116 milliónir krónur í tilfeingisgjaldi frá fiskiskapi eftir makreli og sild. Nótaskipini, sum fáa størstu kvoturnar, skulu gjalda 76 milliónir

Jón Brian Hvidtfeldt

Tað vera fyrst og fremst nótaskipini, sum skulu konvertera uppsjóvarkvotur til pengar í landskassan.

Tað er greitt, nú landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur lagt leistin fyri fiskiskapin eftir norðhavssild og makreli. Fiskiskapurin eftir sild og makreli verður í ár skipaður eftir somu lóggávu og kunngerð, tí í báðum føri er talan um, at Føroyar hava ásett

sær eginkvotur.

Eins og í fjør, so verður lagt eitt avreiðingargjald á tvær krónur kilo á alla veiðu, sum antin verður avreidd uttanlands ella til útlensk móðurskip. Tó so at trolarar í heimaflotanum og línuskip sleppa við avreiðingargjaldi á eina krónur kilo. Men sambært teimum skjølum, ið liggja til grund fyri leistin hjá landsstýrismanninum, verður ikki roknað við at tað stóra fer tann vegin. Yvirskipaða ætlanin við avgreið-

ingargjaldinum er at stýra fiskin inn á føroyska arbeidsmarknaðin.

Afturat avreiðingargjaldinum er eitt veiðigjald, bæði á makrel og sild. Her eru tað fyrst og fremst nótaskipini, sum skulu gjalda. Veiðigjaldið er 0,75 krónur kilo á allan makrel, ið nótaskipini og ídnaðarskipini fiska. Eisini ætlar landsstýrið, at bólkurin "trolarar við rættindum uttanfyri Føroyar" skal rinda sama veiðigjald, 0,75 krónur kilo.

Hinvegin skal heimaflotin sleppa undan veiðigjaldi. Leisturin fyri sildakvotuna er tann sami, men har er veiðigjaldið 0,35 krónur kilo.

Sambært roknistykkinum hjá Fiskimálaráðnum verða tað tí nótaskipini, sum koma at rinda størsta partin av tí tilfeingisgjaldi, ið landsstýrið ætlar at krevja inn í ár. Nótaskipini skulu rinda 55 milliónir krónur í veiðigjaldi fyri makrelin og 21 milliónir í veiðigjaldi fyri sildina.

Rokningin til ídnaðarskipini er 15 milliónir fyri makrelin og smáar fimm milliónir fyri sildina.

Flakatrolarar, rækjuskip og skip við rættindum í altjóða sjógvi skulu, sambært leistinum hjá landsstýrinum, gjalda tilsamans smáar 17 milliónir í veiðigjaldi fyri makrel og sild.

Meðan heimaflotin sum nevnt sleppur undan veiðigjaldi, so roknar Fiskimálaráðið við, at trolarar og línuskip koma at landa nakað til útlensk móðurskip, tí sambært skjølunum í málinum koma tey at rinda tilsamans fyra milliónir í avreiðingargjaldi fyri sild og makrel.

Heimaflotin

Samstundis sum veiðigjald verður lagt á bæði makrel og sild, so ásannar Fiskimálaráðið, at tað ber ikki

til at krevja inn gjöld frá heimaflotanum.

Í viðmerkingunum til lógaruppskotið skrivur Fiskimálaráðið, at "raksturinn hjá heimaflotanum siglir í lutfalsliga tungum sjógvi. Roknskaparlig hagtøl vísa, at heimaflotin seinastu mongu árinu hevur givið hall. Neyðugt er at tillaga lóggávuna samsvarandi hesum veruleika."

Eisini ásannar Fiskimálaráðið, at heimaflotin er ikki serliga væl egnaður til uppsjóvarfiskiskap. Ráðið skrivur, at "heimaflotin er tekniskt ikki so væl fyri í rakstrargøgnum, sæð í mun til uppsjóvarflotan. Hugsað verður serliga um, at heimaflotin upprunaliga ikki er bygdur at reka fiskiskap eftir makreli og hevur ikki somu møguleikar at goyma umborð og føra veiðuna til lands."